

PERSMEDEDELING VAN JO VANDEURZEN,
VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

21/04/2016

Analyse van gezinsdrama's in Vlaanderen

“Wanneer het onvoorspelbare onvoorstelbaar reëel wordt”

Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin liet het fenomeen van gezinsdrama's in Vlaanderen onder de loep nemen. Vanuit zijn wetenschappelijke expertise over familiaal geweld stelde dr. Hubert Van Puyenbroeck een rapport op met aanbevelingen voor het beleid.

De analyse van gesprekken met diverse professionals en nabestaande familieleden geeft de aanzet tot een verbeterde benadering van de problematiek.

Het rapport bevat aanbevelingen op vier domeinen: preventie (1), aanpak (2), nazorg (3), en audits van gezinsdrama's (4).

“Ik spreek mijn waardering en respect uit voor de betrokken professionals en nabestaande familieleden die in dit onderzoek hun ervaringen hebben gedeeld,” zegt Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. “We zullen aan de aanbevelingen uit het rapport gevolg geven. We optimaliseren wat we vandaag al realiseren. We slaan de brug met de 2.0-aanpak van de jeugdhulp. Tevens nemen we nieuwe initiatieven. Zo maken we onder meer werk van *serious case reviews*.”

De minister zal in functie van de aanbevelingen op de verschillende domeinen actie ondernemen.

1. Preventie

Op vlak van preventie vermeldt het rapport het belang van initiatieven rond relatiebemiddeling en het wegwerken van het taboe op geestelijke gezondheidsproblemen.

Zoals voorzien in het plan van aanpak voor een Jeugdhulp 2.0 bereiden we een sensibiliseringscampagne over relatieproblemen en projecten met aandacht voor de positie van kinderen en jongeren in vechtscheidingen voor.

We blijven inzetten op campagnes voor de destigmatisering van geestelijke gezondheidsproblemen zoals Te Gek?! en ondersteunen de implementatie van de eerstelijnspsychologische functie in heel Vlaanderen.

2. Aanpak

Voor de aanpak van situaties van verregaande verontrusting wordt blijvend ingezet op professionalisering van hulpverleners door vorming, training en opleiding.

We stimuleren het gebruik van bestaande methodieken op vlak van risico-inschatting, besluitvorming en professioneel handelen in situaties van verontrusting. Zo worden momenteel alle consultants van de Ondersteuningscentra Jeugdzorg en Sociale Dienst Jeugdrechtbank opgeleid in het gebruik van 'Signs of Safety'. Dit is een methode voor professionals om, samen met de gezinsleden aan de slag te gaan met de thuissituatie en te zorgen voor de nodige veiligheid in het gezin. We ondersteunen verder de goede praktijken van intersectorale samenwerking in het gepast omgaan met situaties van verregaande verontrusting.

Op de *Conferentie rond Jonge Kinderen – De toekomst is jong* (6 oktober 2016) zal het luik 'gepast omgaan met verontrusting' de nodige aandacht besteden aan de preventie en aanpak van de problematiek.

Family Justice Centers in Vlaanderen

Het uitrollen van de Family Justice Centers komt tegemoet aan de aanbeveling om alle dienstverlening die op een gezin betrokken is rond de tafel te brengen voor multidisciplinair overleg. We werken zo aan een gericht aanbod van hulp- en dienstverlening dat stoelt op een netwerkaanpak met duidelijke verantwoordelijkheden en een goede intersectorale zichtbaarheid van de professionals. Hierbij gaat bijzondere aandacht naar het verzekeren van de nodige continuïteit en coördinatie van hulptrajecten. Zo wordt in situaties van verregaande en complexe verontrusting toegewerkt naar het principe van 'één gezin, één plan'.

Bij dit alles wordt het begrip van verontrusting in onderscheiden niveaus ('levels of intensity') uitgewerkt. De mate van verontrusting is bepalend voor welke en welke intensiteit van zorg elke professional aanbiedt.

Vertrouwenscentra Kindermishandeling en Ondersteuningscentra Jeugdzorg (OCJ)

In de 2.0 aanpak voor Jeugdhulp in Vlaanderen wordt de samenwerking versterkt tussen alle actoren die op gezinnen betrokken zijn. Zo wordt voor de professional een duidelijke en vlottere toegang tot de Vertrouwenscentra Kindermishandeling en de Ondersteuningscentra Jeugdzorg (als gemandateerde voorzieningen) mogelijk gemaakt.

Voor de gemandateerde voorzieningen en de gerechtelijke jeugdhulpverlening werd een decretale bepaling reeds een eerste keer goedgekeurd door de Vlaamse Regering om te voorzien in een vlottere informatie-uitwisseling van gegevens over de hulpverlening aan de minderjarige en zijn context.

3. Nazorg

Het rapport formuleert de aanbeveling voor voorzieningen om een procedure te voorzien voor de opvang en begeleiding van hun professionals die met een gezinsdrama geconfronteerd worden.

In het kader van de herziening van het kwaliteitsdecreet zetten we erkende voorzieningen ertoe aan om in het kwaliteitshandboek een procedure voor nazorg van hun personeel uit te werken die de principes en ankerpunten uit de analyse opneemt.

4. 'Serious Case Reviews'

Zowel professionals als nabestaande familieleden vragen expliciet naar studies of audit-onderzoek over cases waar iedereen uit kan leren.

Het zorgaanbod kan maar blijvend geoptimaliseerd worden als er ook wordt ingezet op case-analyse dat nagaat wat er in het gezin misgelopen is ondanks de bestaande hulp- en dienstverlening. Ervaringen met deze 'serious case reviews' in het buitenland zijn positief bevonden.

Een aandachtsambtenaar voor elk gezinsdrama

Een aandachtsambtenaar krijgt de opdracht om de omstandigheden van elk afzonderlijk gezinsdrama dat zich afspeelt systematisch in kaart te brengen, in overleg met de partners bij Justitie en Volksgezondheid. Op deze manier wordt ervoor gezorgd dat er vanuit preventief oogpunt lessen kunnen worden getrokken.

>> Het volledige rapport kan u hier vinden: www.vlaanderen.be/welzijnegezondheid

>> We verzoeken de pers om onderaan het artikel dat naar aanleiding van dit persbericht verschijnt deze vermelding te publiceren: *"Ben je naar aanleiding van dit artikel ongerust over een mogelijke situatie van geweld, misbruik of kindermishandeling? Bel gratis en anoniem naar het nummer 1712. Je oproep verschijnt niet op de telefoonrekening. Of stuur een mailtje via www.1712.be. Want geweld kan stoppen."*

>> Voor de pers:

- ✓ Nico Krols – woordvoerder Jo Vandeurzen – 0476 907 972 – nico.krols@vlaanderen.be

- ✓ dr. Hubert Van Puyenbroeck – expert Verontrusting en Familiaal Geweld – 0494 700 727 – hubert.vanpuyenbroeck@vlaanderen.be